

Dagthema: 'Het vrije woord'

Overweging 25 juni

Voorganger: Jan Meijer, lector: Henk Kemper

*"... Wij zijn in onze eigen omgeving vol piëteit met rust gelaten.
We gebruiken blijkbaar de juiste woorden,
ontvangen, of hebben de kracht, om zelfs na het ontvangen van het slechte nieuws
nog een mooie tijd met elkaar te kunnen maken ..."*

Openingsgebed

Aan het begin van deze viering
mogen wij ons herinneren de belofte die
Jezus deed:

Waar mensen in mijn naam bijeen zijn,
daar ben ik in hun midden.

Wij zijn hier bijeengekomen
om de nabijheid te zoeken
van de Eeuwige
en van elkaar.

Mogen wij deze ochtend
de Onnoembare ervaren
in onszelf en onze naaste.

Amen

Lied *J.van Opbergen / Beethoven*

Wie moet zwijgen zal gaan spreken,
boventoon zal ondergaan,
armen zullen breeduit lachen,
rijken leeg en schuldig staan.
Tronen, banken, macht en statie,
grof geschut, dwingelandij,
winst uit nood, eer over lijken,
al die dingen gaan voorbij.

Blinden zien en doven horen,
stommen spreken, lammen gaan,
mens voor mens komt God ons tegen
en hij mag voorgoed bestaan.
Niemand ziet z'n levenseinde
als bedreiging van het lot.
Ieder weet zich, dood of levend,
onaantastbaar kind van God.

Wie zich met zijn eigen leven
overgeeft aan deze droom,
die zal mensen tegenkomen,
last en lijden, tegenstroom.
Die zal leven, klein, verborgen,
solidair en zonder grens.
Die zal, weerloos, ooit nog worden:
zuster, broeder, toekomstmens!

Welkom

Wat fijn dat jullie er zijn, zowel in Zoom als in de Duif en sommigen van jullie in gedachten.

Sommige gedachten zijn in deze tijd bij mij minder welkom en toch omarm ik ze.

In de Duif is iedereen even welkom, van welke aard, rang of stand je ook bent.

Dat is de gemeenschap van de Duif die ons steeds voor ogen staat.

Wees welkom en voel je welkom en omarm elkaar.

Inleiding

De samenstelling van dit boekje is al een tijd geleden door mij gemaakt.

De twee Bijbelteksten zijn uit het leesrooster gekozen.

Voor de derde lezing ben ik op zoek gegaan. Naar wat er zoal op 25 juni in enig jaar is gebeurd.

Ik kom uit bij de eerste uitgave op 25 juni 1947 van het Dagboek van Anne Frank.

Op 25 juni 1948 bij het artikel in het Parool over de oprichting en de oorlogstijd.

De werktitel is maanden geleden gevonden: "Vrij, Onverveerd"

Zoals Jeremia in de eerste tekstlezing onverveerd klaagt.

Nadat hij zijn opdracht opgepakt heeft. Het woord verkondigt en ontdekt dat niemand op dat bevrijdende woord zit te wachten.

In de tweede tekstlezing lezen we in Mattheus over de opdracht van Jezus aan de discipelen. Wat hen te wachten staat. Wat zij allemaal op hun pad gaan tegenkomen als zij het woord van God gaan verkondigen. Met de juiste woorden.

Het vrije woord.

Een waarschuwing bij het begin van hun opdracht.

Zoals de mensen van het Parool bij het oprichten ervan weten wat hen, ondanks dat ze die gevaren kennen, te wachten staat.

Dat is te lezen in het artikel van het Parool. Ontstaan door in verzet te gaan.

Onder te duiken om toch vrij en onverveerd het vrije woord te kunnen drukken.

De waarde van dat vrije woord en hoe daarmee om te gaan is in het leven van Liesbeth en mij een grote rol gaan spelen.

Door de ziekte van Liesbeth en haar onverbiddelijk lot...

Het vrije woord. Laat je het vrij? Wanneer spreek je je uit, wanneer zwijg je?

Wanneer klaag je als Jeremia?

Wanneer weet je wat je te wachten staat?

Wanneer duik je onder en ga je in verzet?

Wat kom je allemaal tegen op je pad?

Mijn overweging, de mededelingen en gedachten bij het thema zijn door alle gebeurtenissen in ons leven anders dan anders geworden en toch ook weer niet. Liesbeth en ik zijn die teksten tijdens haar ziekte anders gaan lezen. Voor de tekstlezingen, de gebeden en de liederen.

We hebben samen kunnen vaststellen dat ze voor ons anders waar zijn, dan ruim drie maanden geleden. Zoals ze voor anderen in de teksten anders aanspreken in de loop van de tijd. En voor jou andere liederen en teksten je eigen situatie van dit moment treffend verwoorden.

Dat lied, die tekst, die ene zin. Dat ene woord.

In de stijl van de woorden van toen, de voor jou juiste woorden vinden.

Zoals bij het uitspreken, het horen of het lezen.

Passend bij de situatie van het moment. Bevrijdend.

Die ene treffende zin. Dat ene juiste woord. Het vrije woord.

Bij de mededelingen wil ik meer vertellen over Liesbeth, haar ziekte en haar onvermijdelijk lot. De verhalen daarover zullen ook verweven zijn in de overweging.

De actuele betrokkenheid met die teksten. De actuele betrokkenheid van deze gemeenschap bij onze persoonlijke situatie en de ziekte van Liesbeth.

Verbonden door het vrije woord. Gesproken en onuitgesproken. Zwart op wit gedrukt of in onze gedachten.

Met Henk als steun en als lector wensen we elkaar een mooie viering.

Gebed

Wij bidden om nabijheid:

Wees ons nabij
wanneer wij onze ogen
en ons hart proberen open te houden
voor het bijna onmogelijke.

Help ons
om daadwerkelijk te blijven geloven
in het goede dat in ieder mens leeft.

Wij vertrouwen op het leven
zoals Jezus bedoeld heeft.
De vrijheid om te spreken
De moed om vol te houden.

Wij bidden om zachtmoedigheid en wijsheid.
Houd ons waakzaam
om te doen
wat ons te doen staat.

Amen.

Lied: Mensen van God

H.Oosterhuis/A.Oomen

Niet als een storm, als een vloed,
niet als een bijl aan de wortel,
komen de woorden van God,
niet als een schot in het hart. (2x)

Maar als een glimp van de zon,
een groene twijg in de winter,
dorstig en hard deze grond,
zo is het koninkrijk Gods.

Stem die de stilte niet breekt,
woord als een knecht in de wereld,
naam zonder klank zonder macht,
vreemdeling zonder geslacht.

Kinderen armen van geest,
mensen gelouterd tot vrede
horen de naam in hun hart,
dragen het woord in hun vlees.

Blinden herkennen de hand,
dovemans oren verstaan hem,
zalig de man die gelooft,
zalig de vrouw aan de bron.

Niet in het graf van voorbij,
niet in een tempel van dromen,
hier in ons midden is Hij,
hier in de schaduw der hoop.

Hier in dit stervend bestaan
wordt Hij voor ons geloofwaardig,
worden wij mensen van God,
liefde op leven en dood.

Eerste Lezing Jeremia 20: 7-10 Klacht van Jeremia

Jeremia zei: Heer, u liet mij woorden spreken.

Ik heb gedaan wat u wilde.

Ik moest u wel gehoorzamen, want u bent sterker dan ik.

Maar nu word ik de hele tijd uitgelachen.

Niemand neemt mij nog serieus.

Telkens als ik zeg wat u wilt, kom ik in gevaar.

Dan word ik bedreigd met geweld, en schreeuw ik van angst.

Ik word elke dag bespot en uitgelachen, ook de dingen die u mij laat zeggen.

Soms denk ik: "Ik doe het niet meer. Ik zeg niets meer namens de Heer, ik wil zijn woorden niet meer spreken."

Maar dan voel ik weer uw woede.

Diep in mij voel ik hoe kwaad u bent op mijn volk.

Uw woede is als een groot vuur dat in mij brandt.

Ik probeer me stil te houden, maar het lukt me niet.
Uw woorden moet eruit!
De mensen doen me na. Ze roepen: “Overal komt vernietiging!”
Ze zeggen: “Vertel ons nog meer, wij geven het wel door!”
Zo maken ze mij belachelijk.
Zelfs mijn beste vrienden hopen dat het verkeerd met me afloopt.
Ze zeggen: “Misschien zegt hij iets wat niet mag. Dan kunnen we hem te pakken nemen. Dan kunnen we wraak nemen!”

Tweede lezing: Matteus 10, 16-19

Jezus waarschuwt zijn leerlingen

Ik stuur jullie op weg, maar het zal gevaarlijk zijn.
Net zo gevaarlijk als het voor de schapen is om tussen de wolven te lopen.
Wees daarom zo voorzichtig als een slang.
Maar wees tegelijk zo onschuldig als een duif.
Pas op voor de mensen!
Want omdat jullie bij mij horen, zullen jullie naar de rechtbank gebracht worden.
En in de synagoge zullen jullie met de zweep geslagen worden.
En jullie zullen bij bestuurders en koningen gebracht worden.
Daar moeten jullie het goede nieuws vertellen.
Want alle volken moeten het horen.
Stel dat jullie gevangengenomen worden.
Maak je dan geen zorgen over wat je moet zeggen, of hoe je het moet zeggen.
Want op dat moment zal God je de juiste woorden geven.
Want je spreekt dan niet zelf, maar de Geest van jullie Vader spreekt dan door jullie mond.

Lied: Om vrijheid

H.Oosterhuis / B.Huijbers

1. Koor 2. Allen

Als vrijheid was wat vrijheid lijkt,
wij waren de mensen niet die wij nu angstig zijn-
wij zaaiden bronnen uit in de woestijn,
wij oogstten zeeën zonder te vervaren. (2x)

Allen:

Wij, tussen moed en wanhoop. Waarom weten
wij wel wat leven is, maar leven niet?
Soms gaan wij op de vleugels van een lied
en durven onze zwaartekracht vergeten.

Koor:

Verlangen, pijn van onbekende duur:
turen de verte in, niet kunnen laten
een stad te zien, een tuin, doorschijnend water -
dan valt de nacht over het middaguur.

Maar voorgevoel van liefde duurt het langst,
heugenis aan het woord in den beginne,
licht, ongebroken valt het bij ons binnen.
Even zijn wij ontkomen aan de angst.

Allen:

Als vrijheid was wat vrijheid lijkt, wij waren
de mensen niet die wij nog angstig zijn-
wij zouden niet meer vluchten voor de pijn,
en voor de grootste liefde niet vervaren. (2x)

Inleiding

Op veel zondagen werd er door Liesbeth en mij vroeg opgestaan om The Hour of Power op RTL 5 te kunnen zien.

Een Amerikaanse kerkdienst met Bobby Schuller als geestelijk leider. Hij maakt veel reizen naar Israël, verdiept zich in het leven van toen en plaatst daardoor in zijn overwegingen de bijbelse verhalen in een historische context die dichter bij de vermoedelijke werkelijkheid staat.

Leerzaam en verhelderend, maar ook wat wij noemen typisch Amerikaans, zoals wij typisch Europees zijn.

Hij begint poëtisch zijn overweging met het credo dat Liesbeth graag als derde lezing ziet.

De essentie van het artikel in het Parool wordt niet voorgelezen, maar komt wel terug in mijn overweging.

Iedereen heeft, als het allemaal goed gegaan is een inlegvel in het boekje gekregen en dat poëtische begincredo lees ik nu voor.

Derde lezing The Hour of Power Bobby Schuller

Ik ben niet wat ik doe of wat ik heb.
Ik ben niet wat mensen over mij zeggen.
Ik ben Gods geliefde kind.
Dat is wie ik ben.
Dat kan niemand mij afnemen.
Ik hoef mij geen zorgen te maken of te haasten.
Ik mag vertrouwen op mijn vriend Jezus
En zijn liefde delen met mijn naaste.

(Derde lezing) Het Parool van vrijdag 25-06-1948

Het Parool is op 25 juli 1940 opgericht.

Voordat de krant verscheen, bracht Frans Goedhart eerst een illegaal sociaal-democratisch verzetskrantje uit onder de naam 'De nieuwsbrief van Pieter 't Hoen'. Om een krant te maken, heb je meer mensen nodig. Goedhart ging op zoek naar mensen met een belangrijke positie binnen de pers en politiek.

Samen richtten zij de verzetskrant 'Het Parool' op.

De eerste editie van Het Parool verscheen pas op 10 februari 1941.

De naam was bedacht door Maurits Kann, voormalig redacteur van De Groene

Amsterdammer. Frans Goedhart bedacht de ondertitel 'Vrij onverveerd', afkomstig uit het Wilhelmus.

Arrestatiegolf bij Het Parool

Uit een onderzoek van Madelon de Keizer (1991) bleek dat bijna tachtig medewerkers van Het Parool tijdens de oorlog zijn omgekomen, waaronder oprichter Kann. Hij werd in mei 1941 gearresteerd en bijna een jaar later, op 29 maart 1942, gefusilleerd. Een andere oprichter, Jaap Nunes Vaz, was opgepakt wegens het niet dragen van de Jodenster.

Hij werd getransporteerd naar het vernietigingskamp Sobibór, waar hij stierf.

Nunes Vaz was voordat hij bij Het Parool kwam redacteur bij het ANP.

Goedhart en H.B. Wiardi Beckman (voormalig hoofdredacteur van Het Volk) werden op 18 januari 1942 opgepakt. De mannen probeerden te vluchten naar Engeland.

Goedhart wist uiteindelijk te ontsnappen.

Op 15 maart 1945 stierf Beckman aan tyfus in het concentratiekamp Dachau.

Stijgende oplage

Een krant maken en verspreiden was in de Tweede Wereldoorlog gevaarlijk.

De overgebleven redacteurs lieten zich niet uit het veld slaan. Kees de Groot, een jurist, kreeg hulp van Gerrit Jan van Heuven Goedhart. De laatste had voor de oorlog gewerkt als hoofdredacteur bij Utrechts Nieuwsblad. Frans Goedhart voegde zich bij hen, nadat hij was ontsnapt uit Kamp Vught. Een vruchtbare samenwerking, bleek. De oplage steeg van 10.000 exemplaren naar 100.000 exemplaren.

In januari 1944 sloot Simon Carmiggelt zich aan bij Het Parool. Hij nam de plaats in van Van Heuven Goedhart, die vanwege een tweede arrestatiegolf naar Engeland vluchtte. In totaal werden vijftien mensen bij Het Parool gearresteerd. Acht mannen werden vrijgesproken.

De redacteurs wisten het alsnog voor elkaar te krijgen om 100.000 exemplaren na de invasie te verspreiden. Vanaf dat moment verscheen dagelijks een bulletin.

Het Parool. Vrij, Onverveerd.

Overweging

Bij de klacht van Jeremia dacht ik meteen aan Florens van de Spek.

De man die op de TV namens de Politieke Partij “Jezus Leeft” zijn boodschap bracht. Ongekend vrolijk en optimistisch bleef hij zijn geloof verkondigen.

Voor zover ik weet zonder klacht van zijn kant tot nu toe.

Terwijl Florens weet dat de manier waarop hij dat doet op weerstand stuit.

Op zijn minst rekenend op commentaar omdat zijn stijl afwijkt van de norm.

Hij weet wat hij zegt en weet wat hem te wachten staat.

Jeremia zelf had blijkbaar voor zichzelf de gedachte:

“Als ik, wat ik moet verkondigen zelf goed vind, dan begrijpen anderen het meteen en krijg ik iedereen mee.”

Hij wijkt met zijn stijl en zijn verkondiging af van de norm.

Zelfs zijn vrienden keren zich van hem af.

Hoe anders liep dat bij ons.

Vanaf het moment dat Liesbeth de uitslag te horen kreeg.

Wie zijn naar elkaar en de buitenwereld duidelijk en open geweest over haar situatie, de ziekte en het besluit van Liesbeth.

Om niet over te gaan op chemokuren.

Zelf de regie te houden over haar lichaam en leven.

Wij hadden het voorrecht ons te bevinden tussen mensen die dat besluit accepteerden, ons steunden.

We koesterden ons met gelijkgestemden.

Voelen ons vrij om de woorden te gebruiken om dat uit te dragen.

Dat voelt als zeer waardevol. Als de manier waarop je in het leven staat en hoe je daarmee omgaat wordt geaccepteerd.

Met name in de Duif, onze bijzondere, open en vrije geloofsgemeenschap.

In de tweede lezing uit Mattheus waarschuwt Jezus voor de gevolgen van het brengen van het goede nieuws. Met de waarschuwing: "Pas op voor mensen."

Met de dreiging van rechtbank, zweepslagen, gevangenschap. En de mededeling: "Je zult verschijnen voor bestuurders en Koningen. Maar je zult de juiste woorden ontvangen van God."

Liesbeth is gewaarschuwd voor de gevolgen van een levensbedreigende ziekte.

Maar hoeft niet op te passen voor mensen.

Wij zijn in onze eigen omgeving vol piëteit met rust gelaten.

We gebruiken blijkbaar de juiste woorden, ontvangen, of hebben de kracht, om zelfs na het ontvangen van het slechte nieuws nog een mooie tijd met elkaar te kunnen maken.

We hebben onze eerste date op 29 april en kerst tegelijk gevierd.

Met ons speciale kerstgezin van 25 grote en kleine mensen.

Inclusief kerstman, kerstjurken, kersttruien en Kunstsneeuw.

Met warm weer en zon in de tuin.

De mogelijkheid om een herinneringsbank in het Vondelpark te kunnen sponsoren werd door mij gevonden en bereikt.

De bank is nu al een ontmoetingspunt voor iedereen die weet waar de bank staat.

Zij gaan erop zitten, maken een foto of laten die maken en sturen die op.

Hoe een trieste boodschap met de juiste woorden en daden omgezet kan worden in blije momenten die kracht geven.

Het Parool komt in de oorlog op voor het vrije woord. De vrijheid van meningsuiting. Artikel 7 van de grondwet.

Met gevaar voor eigen leven en dat is ook gebleken, zoals in het krantenartikel te lezen staat.

In verzet. Zoals we nu in verzet moeten blijven gaan tegen mensen die de grenzen opzoeken en daar overheen gaan.

Moraliteit beter afwegen tegen het juridisch niet aan te pakken zijn.

Voorkomen dat het langzaam opschuift, zoals in het verleden gebeurd is.

Liesbeth spreekt artikel 11 van de grondwet aan. De onaantastbaarheid van het menselijk lichaam. Een item dat speelde bij de vaccinaties de afgelopen jaren.

Dat betrof de relatie tussen de eigen verantwoordelijkheid en het gezamenlijk belang.

Bij Liesbeth gaat het om het nemen van alleen de eigen verantwoordelijkheid voor haar leven en het einde van haar leven. In harmonie met onze omgeving. Vrij in woord en daad.

Die autonomie heeft ze altijd al uitgestraald en daar hebben we elkaar altijd de ruimte voor gegeven.

We hoeven niet in verzet om die vanzelfsprekende eigen vrijheid en zelfstandigheid te krijgen. Die hebben wij ten opzichte van elkaar en naast elkaar.

Ook nu en juist nu.

Nu het om de zelfbeschikking over haar leven gaat.

De tekst van Bobby Schuller spreek haar aan.

Die straalt voor haar zelfstandigheid uit en geliefd zijn.

Liesbeth schrijft in haar laatste brief in het Broekhoff Bulletin dat twee keer per jaar verschijnt:

“Het grote geloof in God en de eeuwigheid heb ik altijd moeilijk gevonden, het is gewoon te groot. In mijn denken aan geloof heb ik altijd de man Jezus voor mij die ons geleerd heeft hoe wij moeten leven en het beste voorbeeld heeft gegeven aan de mensheid.

Ondanks de gevaren en de, volgens aardse normen, voor hem slechte afloop.

Over de hemel schrijft Liesbeth: “Of nou het hele grote hiernamaals er is weet ik niet, ik laat mij verrassen.”

Omdat het volgende familiebulletin in september verschijnt en ze daar niet meer in zal schrijven, sluit ze af met de woorden: “Het ga jullie allemaal heel goed en wie weet is het hiernamaals veel groter en mooier dan ik nu denk.”

Bevrijdende woorden, bevrijd worden, vrijheid, het vrije woord.

Bevrijd worden.

Moge dat zo zijn.

Pianomuziek

Inleiding en uitnodiging

Letterlijk gaan staan waarvoor je staat
en de kracht hebben om dat samen met betrokken mensen te doen.
Dat lees ik terug in mijn geloofsbelijdenis.
Spreekt dat je aan, zeg het met mij mee of luister mee met deze woorden.

Geloofsbelijdenis

Ik geloof in het respect voor onze aarde,
de kostbaarheid van het leven,
de waardigheid van alle schepselen
en het vermogen van de mens daarnaar te leven.

Ik geloof dat alles in het leven met elkaar verweven is:
Al wat leeft gelijkwaardig,
zonder onderscheid, zonder kwalificatie.
Met respect en liefde.

Ik geloof daarom dat het mogelijk is
samen met alle betrokken mensen
overal ter wereld,
met hartstocht zorg te dragen voor Moeder Aarde.

Ik geloof in vrede en gerechtigheid.
In openheid naar mijn naaste
en dat samen te vieren
door vol overtuiging voor elkaar te zorgen.

Ik weet dat Jezus ons die opdracht heeft gegeven
en ik geloof dat wij dat samen kunnen
wanneer we onze krachten bundelen
door elkaar daarop aan te spreken,
vrij en onverveerd.

Ik geloof in de kracht van dat vrije woord.

Amen

Collecte

Het is een voorrecht vrij uit te mogen spreken in een gemeenschap die voor zichzelf staat en voor zichzelf zorgt. Door alles op vrijwillige basis te doen.

De enig echte verplichting is de huur van deze kerk en daar hebben wij ons als gemeenschap toe verbonden.

Voor uw vaste bijdragen en wekelijkse bijdragen zijn wij dankbaar en daardoor is het mogelijk de vieringen in deze kerk te mogen houden.

Stichting De Duif

Intenties uit het groene boek en uit de gemeenschap

Dienst van de tafel

Tafellied

J.v.Opbergen / J.Geraedts

Hier wordt het land gezocht waar wij gelijken zijn,
niemand apart en geen kleuren die minder zijn.

Hier wordt de tijd verhaast dat wij elkaar verstaan,
handen die wenken en ogen die opengaan.

Hier wordt de Stem gehoord die nog niet klinken mag:
mensen die hopen op ooit hun bevrijdingsdag.

Hier is het woord van God die ons geschapen heeft:
"Waar is je zuster, de broer die jou nodig heeft?"

Hier staat een tafel waaraan ons wordt voorgedaan,
hoe wij genezen van heersen en misverstaan.

Nodiging

Het is een bijzondere gebeurtenis om dit huis en deze tafel open te stellen voor iedereen die hier welkom wil zijn.

Om bij elkaar te zijn en je vrij te voelen om te zijn wie je bent en te doen zoals je wilt zijn.

Samen dit ritueel van breken en delen te vieren is met elkaar in beweging komen. Om naar elkaar te bevestigen en uit te dragen dat we verbonden zijn in woord en daad. In breken en delen.

Als mens naast mens, verbonden met de opdracht die Jezus aan tafel gaf.

Denk aan mij, draag mijn manier van leven uit. Spreek vrij uit.

Komt want alles staat klaar voor de ontmoeting met jou.

Breken en delen van brood en wijn

“Voel je vrij”

(Opdracht, wens, uitgesproken door de voorganger bij het aanreiken van het brood)

Schriftlied

H.Oosterhuis/A.Oomen

Die chaos schiep tot mensenland,
die mensen riep tot zinsverband.
Hij schreef ons tot bescherming,
zijn handvest van ontferming.
Hij schreef ons vrij, met eigen hand.
Schrift die mensen-oorsprong schrijft.
Woord dat trouw blijft.

Dat boek waarin getekend staan:
gezichten, zielen, naam voor naam,
hun overslaande liefde,
hun overgaande liefde,
hun weeën die niet overgaan.
Schrift die mensendagen schrijft.
Licht dat aanblijft.

Zijn onvergankelijk testament:
dat Hij ons in de dood nog kent.
De dagen van ons leven,
ten dode opgeschreven,
ten eeuwig leven omgewend.
Schrift die mensentoeekomst schrijft.
Naam die trouw blijft.

Inleiding op het gebed van de Grote Geest:

De verbinding tussen religie, spiritualiteit met de voeten in en over de aarde waarop wij leven, spreekt mij aan.
Laten we het samen uitspreken.

Gebed tot de Grote Geest

Uit het Lakota Prayer Book

Oh Grote Geest, wiens stem ik hoor in de wind,
wiens adem leven geeft op de hele wereld.
Hoor mij, ik heb uw kracht en wijsheid nodig.
Laat mij in gratie gaan
en mijn ogen altijd het avondrood zien.
Laat mijn handen de dingen die u hebt gedaan respecteren
en geef mij een goed gehoor om uw stem te horen.
Geef mij wijsheid,
zodat ik de dingen kan begrijpen die u mijn volk heeft geleerd.
Help mij om rustig en sterk te blijven ten overstaan van wat er komen gaat.
Laat mij de lessen leren die u in elk blad en elke rots heeft verborgen.

Laat mij zuivere gedachten vinden
en handelen met de intentie om anderen te helpen.
Help me medeleven te voelen
zonder dat ik word overweldigd door empathie.
Ik zoek kracht,
niet om groter te zijn dan mijn broer,
maar om mijn grootste vijand te bestrijden – mijzelf.
Laat mij er altijd naar streven
om met schone handen en eerlijke ogen naar u toe te komen.
Dan, als het leven vervaagt,
als de avondschemering verbleekt,
moge mijn geest dan zonder schande tot u komen.

Mededelingen

Nu eerst de gebruikelijke mededelingen:
Volgende week zondag 2 juli gaat Diana Vernooij voor.
Vanaf 3 juli is het afgelopen met gratis parkeren op zondagochtend in de binnenstad.
Dus op zondagochtend 2 juli voor de laatste keer gratis parkeren. Na de viering
hebben we weer tijd en aandacht voor elkaar bij de koffie of thee.

Dan nu het moeilijkste deel voor mij.
Ik heb Henk gevraagd letterlijk naast mij te staan zodat hij het eventueel van mij kan
overnemen.
Zoals bijna iedereen zal weten heeft Liesbeth op 28 maart te horen gekregen dat zij
alvleesklierkanker heeft met onbehandelbare uitzaaiingen.
Zij besloot, met haar oudste zuster als voorbeeld en gezien de vele uitzaaiingen, voor
geen andere behandeling dan pijnbestrijding.
Alle specialisten geven haar gelijk.
Een week later kwam de prognose:
Vier tot zes maanden, waarvan twee tot vier nog goede maanden.
We hebben nu bijna drie maanden achter de rug.
Waarvan ruim twee maanden, mooie maanden waren, met mooie herinneringen en
ontmoetingen.
Maar nu is ze helaas echt op, en toe aan afscheid van haar leven en van ons.
De voorbereidingen zijn rond en zij zal morgen afscheid van ons nemen.

De laatste weken ging zij snel achteruit.
Ze verzwakt steeds verder en haar organen raken steeds meer van slag.
Met de grote ongemakken en ellende die daarbij horen.
Zoals vooraf met de arts besproken wilde Liesbeth niet de ziekte het einde laten
bepalen, maar dat zelf in eigen hand nemen.

Zoals Liesbeth ook vanaf het eerste moment kenbaar gemaakt hoe zij haar uitvaart
wilde.
Veel livemuziek. Piano, koren, zangeressen.
Niet in een theater waarin normaal gesproken wordt opgetreden.
Maar in de Duif, waar ze haar plek heeft ingenomen en gevuld.
Niet in de Duif als kerk met een viering als dienst.

Maar in de Duif als gebouw met een levensherinnering,
bij een ontmoeting tussen naasten, in een informele sfeer.
Tijd en ruimte voor haar en tijd en ruimte met elkaar.

Zaterdag 1 juli wordt in de Duif de levensherinnering van Liesbeth in beperkte kring
gehouden. In feite in besloten kring.

Liesbeth komt uit een gezin met elf kinderen en dat betekent dat er 100 heel directe
naasten worden uitgenodigd.

Om het zo beperkt en intiem als mogelijk te kunnen houden.

De wens van Liesbeth.

En we respecteren al haar wensen.

Haar nog steeds betrokken willen en durven zijn bij de invulling van haar afscheid.

En wij hebben beloofd ons daar volledig aan te houden.

Er zingen koren, waaronder het Duifkoor met Irina, zodat onze gemeenschap
daarmee vertegenwoordigd is.

En ik zal de levensovertuiging van Liesbeth en die van mij in deze gemeenschap in
mijn afsluitende toespraak noemen en verwerken. Als de ambassadeur van onze
gemeenschap.

De uitnodigingen zijn persoonlijk en het aantal is beperkt.

Als Liesbeth iedereen van haar familie, koren en verenigingen zou uitnodigen,
dan zou de kerk met 500 mensen gevuld zijn.

En dat is haar wens niet.

Iedereen van haar grote familie begrijpt dat.

Liesbeth hoopt dat jullie ook begrip hebben voor haar wens haar afscheid
zo intiem als mogelijk te willen houden.

De levensherinnering zal ook gestreamd worden en daarover zal nog nader over
bericht worden aan degenen die de levensherinnering thuis willen volgen.

We zullen haar missen en van haar blijven houden.

Ze blijft de liefde van mijn leven.

Liesbeth.

Slotlied: Eerste en laatste

H.Oosterhuis/A.Oomen

Wat ik gewild heb,
wat ik gedaan heb,
wat mij gedaan werd,
wat ik misdaan heb,

wat ongezegd bleef,
wat onverzoend bleef,
wat niet gekend werd,
wat ongebruikt bleef,

al het beschamende
neem het van mij.

En dat ik dit was
en geen ander,

dit overschot van stof van de aarde:
dit was mijn liefde.
Hier ben ik.

Dankwoord

Dank dat jullie aanwezig zijn.
In de kerk en in Zoom.
Dank voor al jullie steun en begrip.

Zegenbede

Wij vragen om ons te zegenen met:

De kracht om ons te verwonderen
Het inzicht ons te verbazen.
De verwondering over het leven.
Het geloof als houvast.

De hoop als baken.
De liefde als bron.
De oprechtheid om samen te leven.
De acceptatie van ieder levend wezen.

Zegens ons met:

De vergeving, ook naar elkaar.
De zorg voor de aarde
De energie voor optimisme
De aandacht voor het oprechte vrije woord.
Vrij en onverveerd.

Amen

Heb een mooie zondag